

Prof. dr hab. Urszula Kryger

Dziedzina sztuki, dyscyplina - sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna w Łodzi

Łódź, dnia 10.10.2023 r.

Zleceniodawca recenzji

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie,
pismo z dnia 20 kwietnia 2023 r., przesłane 10 lipca 2023 r. (data stempla pocztowego).

Dotyczy

Pracy doktorskiej mgr Zijin Wang pt. „**Motyw ptaków w światowej kameralistyce wokalne –
znaczenie, zależności i charakterystyka**”.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Zijin Wang pt. „**Motyw ptaków w światowej kameralistyce
wokalne – znaczenie, zależności i charakterystyka**” składa się z dzieła artystycznego
zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod
wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje nagranie czternastu pieśni:

1. E.Dell'aqua – Villanelle
2. W.A.Mozart – Oiseau si tous les ans K.307
3. J.Benedict – La capinera
4. T.A.Arne – When diesis pied
5. F.Schubert – Ständchen D 889
6. L.Lehman – Bird Songs:
  - The woodpigeon
  - The Starling
  - The Yellowhammer
  - The Wren
  - The Owl

7. Li Yan – Feniks szukający partnerki
8. Li Yinghai – Skowronku ty uroczy śpiewaku
9. Jiang Yiming – Skowronek lecący z koszar
10. Liu Cong – Śpiew ptaka na wietrze

Pieśni nagrane z towarzyszeniem Yinjia Mao (fortepian). Reżyseria dźwięku – Emilian Rymarowicz.

Pani Zijin Wang wybrała do swojego dzieła artystycznego bardzo ciekawe utwory różnych kompozytorów, z różnych epok, z różnych kręgów kulturowych, które łączy ten sam temat – ujęcie kompozytorskie wierszy mówiących o ptakach. Są to pieśni w większości nieznane, poza pieśnią Mozarta i Vilanelle Evy Dell'aqua, nie śpiewane w Polsce, przez co niezwykle interesujące. Pewien kłopot przy pierwszym słuchaniu nagrania sprawia nie ujęta nigdzie kolejność wykonywanych utworów. W pracy przedstawiona jest inna kolejność utworów, niż ta na płycie CD, sprawę ratują załączone do pracy partytury.

Pani Zijin Wang dysponuje jasnym, wysokim głosem, swobodnie poruszającym się w średnicy i górnym rejestrze, a więc takim, który doskonale oddaje „ptasie pieśni”. Interpretuje pieśni w sposób prosty i szczerzy. Głos czasem pozbawiony jest wibracji i potężnego brzmienia, ale zawsze jest to uzasadnione treścią pieśni. Śpiewaczka prezentuje tu cały wachlarz środków artykulacyjnych, agogicznych i dynamicznych by oddać nastrój utworów. Rozpoczyna płytę cykl pieśni Lizy Lehmann. Bardzo piękne, zróżnicowane miniatury dają pole śpiewakowi do ukazania swoich możliwości technicznych i muzykalności. Pani Zijin Wang z pewnością pokonuje wysokie tony, stara się głosem oddać nie tylko „ptasie trele”, ale także interesująco „opowiada ich historie”. Jej sztuka wokalna przypomina nieco starą szkołę śpiewu, kiedy śpiewało się jasnym głosem, rzadko zmieniając jego barwę, za to lekko i doskonale artykułując. Ostatnia pieśń z cyklu „The Owl” jest przykładem wspaniale zinterpretowanej miniatury.

Właściwa wymowa w języku angielskim również pomaga w odbiorze pieśni. W przypadku pieśni Schuberta, tekst niemiecki nie ułatwia śpiewaczce interpretacji. Czuje się, że jest to dla niej język „obcy”, nie rozumie jego melodii, przez co interpretacja tej pieśni nie do końca przekonuje.

W utworach śpiewanych po francusku nie zawsze wymowa języka jest perfekcyjna, zdarzają się także małe błędy intonacyjne. Pieśni chińskie interpretowane są przez śpiewaczkę z dużym

wycuciem, nastrojowo i wirtuozowsko. Czasem razi użycie głosu bez wibracji, ale być może jest to jakaś cecha muzyki chińskiej.

Nagranie jest spójne, utwory interpretowane właściwie i interesująco.

Śpiewaczce towarzyszy na fortepianie Yinjia Mao, dyskretnie podkreślając charakter kolejnych utworów.

Obszerny opis dzieła artystycznego daje nam kompendium wiedzy o budowie, strukturze i charakterystyce utworów.

Autorka rozpoczyna swoją pracę pisemną od definicji kameralistyki wokalne. Wyjaśnia na czym polega ta forma muzykowania, jakie są zależności między muzykami tworzącymi zespół, jakie warunki muszą spełnić, by w pełni współpracować ze sobą przy tworzeniu dzieła artystycznego. Następnie omawia relacje między muzyką a słowem, bada strukturę tekstów, muzyczne sposoby oddania śpiewu ptaków, pisze o roli partii fortepianu.

Analiza pieśni podzielona jest na dwie części: utwory o tematyce miłosnej i utwory o tematyce wolności. W pierwszej ujęte są następujące utwory: J.Benedict – La capinera, Li Yan – Feniks szukający partnerki, T.A.Arne – When diesis pied i W.A.Mozart – Oiseau si tous les ans K.307, w drugiej zaś Liu Cong – Śpiew ptaka na wietrze, E.Dell'aqua – Villanelle, F.Schubert – Ständchen D 889 i Li Yinghai – Skowronku ty uroczy śpiewaku.

Analiza pieśni przeprowadzona jest kompetentnie i starannie. Obejmuje interpretacje tekstu, strukturę muzyczną, zależność między głosem a partią fortepianu. Zawiera wiele cennych informacji dotyczących pracy nad muzyką i uwag interpretacyjnych. Uwypukla wymagania jakie niesie właściwa interpretacja tych pieśni, jednocześnie zwraca uwagę na warunki jakie muzycy muszą spełnić, by oddać w pełni ekspresję tych utworów.

Jak pisałam powyżej, analizie autorka poddała osiem z czternastu utworów. Nie wyjaśnia nigdzie dlaczego omawia akurat te pieśni - czy inne utwory nie mieściły się w zakreślonym temacie? czy mają jakąś inną strukturę? Są one przywołane w krótkich fragmentach jako przykłady opisywanej formy utworu, czy frazowania, ale w części analitycznej nie istnieją.

W tym miejscu muszę wrócić do tego co recenzentowi zawsze sprawia ogromny problem – brak jasnej informacji o zawartości dzieła artystycznego. Na początku swojej dysertacji pani Zijin Wang umieszcza spis utworów stanowiących dzieła artystyczne. Nie ma on nic wspólnego z kolejnością nagranych na płycie utworów, ani z kolejnością materiałów nutowych

załączonych do pracy. W spisie umieszczony jest utwór – „Słowik” Alabiewa, który nie pojawił się ani w nagraniu, ani w pracy pisemnej.

Pewnie można by nie zwracać na to uwagi, gdyby nie to, że muzyk poważnie traktujący swój zawód, musi poważnie traktować swoich odbiorców. Szacunek dla osoby, która przychodzi posłuchać naszej sztuki wymaga tego, by być przygotowanym, by być ubranym zgodnie z miejscem i czasem występu, a przede wszystkim by dać dokładną informację co dla niej przygotowaliśmy.

Przy szerokiej wiedzy doktorantki, jej zdolnościach interpretacyjnych i wyrazowych, ten mankament wydaje się być rażący i z pewnością będzie musiała popracować nad tym aspektem działalności artysty.

Praca napisana jest poprawnym językiem, odsyłacze umieszczone są prawidłowo. Czasem zdarzają się błędy, czy niezręczności językowe – jak często powtarzany zwrot „geneza powstania”, czy „akompaniament fortepianu” – zwrot w kameralistyce nie używany, ale kładę to na karb nieznamomości przez doktorantkę nomenklatury używanej w Polsce, lub nieporozumień przy tłumaczeniu.

Całość pracy doktorskiej jest wartościowa i interesująca, ciekawe jest również ujęcie tematu, a analiza utworów kompetentna i wyczerpująca.

KONKLUZJA

Praca doktorska Pani mgr Zijin Wang przedstawia nieznaną obszar muzyki, tematycznie związanej z ptakami i poezją je opisującą. Ciekawie dobrany program dzieła artystycznego i dobre wykonanie potwierdza dobre przygotowanie doktorantki do prowadzenia własnej działalności artystycznej i pracy pedagogicznej. Całość pracy świadczy o dużej wiedzy doktorantki, jej wysokich kompetencjach wokalnych, muzycznych i teoretycznych, co stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny artystycznej przez nią reprezentowanej.

Niniejszym stwierdzam, że Pani mgr Zijin Wang wykazała się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła wymagania Ustawy. **Stawiam wniosek o jej przyjęcie.**

